СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 79. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го КВІТНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 28, 1987 No. 79. VOL. XCIV.

ВРУЧЕНО НАГОРОДИ ФУНДАЦІЇ АНТОНОВИЧІВ

Ню Йорк. (О.К.) У суботу, 11-го квітня ц.р. відбулося тут у приміщеннях Українського Інституту Америки святочне вручення нагород Фундації О. і Т. Антоновичів за 1986 рік поетесі Наталії Лівицькій-Холодній і історикові Університету Альберти проф. Богданові Кравченкові.

Це вже вшосте Фундація Антоновичів приділює нагороди за визначні праці, що появляються в даному році із ділянки української літератури і науки, які вибирає призначене до того журі. Тим разом головою журі був проф. Ярослав Пеленський і членами професори Богдан Рубчак, Іван Фізер і Роман Шпорлюк.

Урочистість, на яку зібралися представники літературного і наукового світів, відкрив фундатор Омелян Антонович, вітаючи нагороджених та членів журі. Ведучий програмою проф. Я. Пеленський представив присутніх членів журі І. Фізера і Б. Рубчака і попросив першим до слова, для критичної оцінки поетичної творчости Н. Лівицької-Холодної, проф. І. Фізера.

Відтак дякувала за відзначення її останньої збірки „Поезії старі і нові" сама лавреатка, рівночасно розповідаючи цікаво про свій творчий шлях, про групу українських поетів, з якими вона співжила і які творили сприятливу для творчости атмосферу і про свою філософію життя. На закінчення О. Антонович відчитав грамоту відзначення поетеси і вручив її чека на 5.000 дол.

Я. Пеленський в другу черг, говорив про працю проф. Б. Кравченка п.н. „Social Change and National Consciousness in Twentieth Century Ukraine", яка вповні відповіла усім вимогам журі, покриваючи не дуже досі заступлену в українській науці ділянку суспільствознавства. При нагоді оцінки праці проф. Б. Кравченка, Я. Пеленський представив лавреата, як нового директора Інституту Українських Студій в Канаді,що прийшов на місце проф. Манолія Лупула. Він підкреслив конечність зміни на провідних місцях в українській спільноті, якої саме прикладом є остання зміна на пості директора інституту.

Проф. Б. Кравченко у відповідь подякував журі, своєму співробітникові проф. Іванові Гімці, а перш усього своїм батькам, які працюючи важко в Донбасі задержали однак українську свідомість в якій і виховали сина. Він теж висловив надію, що нагородження його за його останню працю з ділянки суспільствознавства може бути стимулом для інших молодих українських наукових сил, а передусім поширить знання про Канадський Інститут Українських Студій та його наукові завдання.

Після вручення йому грамоти відзначення і грошової нагороди, цей винятковий вечір закінчив проф. Я. Пеленський, стверджуючи, що він був рідкістю в діяспорі тому, що у ньому вирізнено і відзначено два так різні покоління, які в однаковій мірі збагатили своїми творами вільну українську культуру та науку.

ВИСТАВКА ВЕНГРИНОВИЧІВ В ЧИКАГО

Чикаго. Тут у Домі Сеньйорів, при 2355 Вест Чикаго авеню, відбудеться заходами 12-го Відділу Українського Золотого Хреста виставка мистців Лірса і Діомира Венгриновичів. Виставка буде відкрита в суботу, 2-го травня від год. 9-ої врані до 7-ої вечора і в неділю 3-го травня, від год. 9-ої врані до 5-ої по полудні. Святочне відкриття виставки в п'ятницю, 1-го травня, о год. 7-ій вечора. Слово про мистців скаже Марія Гарасовська-Дачишин.

В Римі відбудеться наукова конференція

Чикаго (УКУ) — В рамках 17-го Літнього Курсу Українського Католицького Університету, що відбудеться від 21-го червня до 22-го липня ц.р., в Римі буде проведено окрему наукову конференцію, присвячену проблематиці християнської України на протязі першого тисячоліття.

Конференцію організують спільно УКУ та Українське Наукове Богословське Товариство, щоб таким чином і самим відзначити цей ювілей, а згодом зафіксувати його в окремому науковому збірнику. З огляду на кількість зголошених доповідей, конференція відбудеться на протязі трьох днів від 9-го до 11-го липня в приміщеннях УКУ та з одною виїзною сесією в обителі Студитів в Кастель Ґандольфо.

Серед зголошених доповідачів є викладачі літніх курсів, але також професори УКУ і члени Наукового Богословського Товариства з Европи, Америки й Канади, що спеціяльно приїдуть на цей час до Риму. Очікується, що між учасниками будуть, крім студентів літніх курсів, члени української колонії в Римі, як також деякі приїжджі гості, що вже виявили зацікавлення взяти участь в конференції.

Доповіді будуть присвячені різним аспектам християнської спадщини в Україні — від початків християнства в до-Володимирову добу до новітніх питань і видатних постатей Української Церкви XX століття. Доповіді будуть прочитані у відповідних сесіях — богословській, історичній, мовознавчій, мистецтвознавчій, чи то в сесіях, присвячених окремим періодам церковно-національної історії України. Досі зголошено 20 доповідей. Особи, які мають відношення до згаданих установ, УКУ і УБНТ, ще можуть зголосити свої теми бо тоді буде віддано до друку програму та відповідно розкладено порядок сесій і доповідей.

Бажаючі можуть звертатися у справі конференції до директора літніх курсів УКУ на адресу: V. Markus, Center of Ukrainian and Religious Studies, 2305 W. Superior St., Chicago, Ill. 60612.

В Пармі відбудеться семінар про 1000-річчя Християнства

Парма, Огайо. — Тут в Джан Керролл університеті відбудеться в неділю, 2-го травня ц.р., цілоденний семінар, присвячений 1000-річчю християнства в Україні. У семінарі як доповідачі візьмуть участь: д-р Михайло Пап, проф. Олександер Сидоренко, о. проф. Петро Біланюк, о. проф. Атаназій Пекар, проф. Роман Єренюк, проф. Денніс Дж. Данні і проф. Василь Маркусь. Окремо буде говорити Владика Роберт Москаль, який є головним ініціятором того семінара.

Доповідачі — це знавці історії Католицької, Православної Церков, так духовні особи, як і світські професори американських університетів.

Семінар розпочинається о год. 9-ій ранку і триватиме до год. 5-ої по полудні. Від год. 12-ої до 1:15 відбудеться спільний полуденок доповідачів та учасників семінара.

Доповіді будуть відбуватися в залі Джардін і є відкриті для публіки.

А. М. РОЗЕНТОЛ ПИШЕ ПРО „ЗАБУТИХ В'ЯЗНІВ" в СССР

Ню Йорк. — Газета „Ню Йорк Таймс" помістила у числі з 23-го квітня ц.р. добре написану і обґрунтовану статтю одного із своїх редакторів А. М. Розентола на тему: „Забуті в'язні".

Автор вже на самому початку статті поставив під сумнів політику генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова, зглядно зміни, які він намагається ввести у сіре життя совєтських громадян, хоч каже, що є у З'єднаних Стейтах Америки чимало таких осіб (він до них не належить), які доражують, щоб Захід допоміг совєтському лідерові змінити існуючу там систему і тим самим забезпечити політичну свободу і права людини тамошнім громадянам.

Він твердить, що є також інша категорія людей у ЗСА (до якої він належить), які сумніваються у щирість таких ґенеданцій М. Ґорбачова. Однак ціллю його статті не є дискутувати про користі чи некористі змін в Совєтському Союзі, але радше пригадати читачам про долю 20-ох політичних в'язнів у пермському таборі ч. 36-1, які найбільше страждають у совєтській тоталітарній системі, надіючись, що своїм стражданням вони наблизять день свого визволення.

Автор заохочує американських громадян писати масово листи до генерального секретаря ЦК КПСС М. Ґорбачова в обороні покривджених політичних в'язнів і це матиме велике значення для заспокоєння власної совісти і для допомоги ув'язниних. Треба, на його думку, писати також листи до самих в'язнів, хоч ледве чи такі листи вони отримають, але їх читатимуть їх поневолювачі і звітуватимуть до КҐБ про опінію на Заході у цій справі. Дисиденти, ті, що на волі і ті, що у в'язницях, так само думають, що мобілізація публічної опінії на Заході допомагає у полегшенні їхньої долі.

А. М. Розентол підкреслює, що ув'язнені не є ані партизанами, ані терористами чи заговірниками проти совєтської системи. Вони в більшості були заарештовані, суджені і вивезені у сибірські ҐУЛаґи за своє переконання, або свої писання. Один із ув'язнених, Петро Рубан, був засуджений за те, що вирізьбив, чи зглядно скопіював у різьбі Статую Свободи у 200-річчя Америки. За це йому приписали „антисовєтську аґітацію і пропаґанду" і послали в концтабір. Крім згаданого, Розентол вичисляє ще таких політв'язнів, які мають малі вигляди вийти на волю, навіть як „ґласность" М. Ґорбачова буде частинно діяти для інших совєтських громадян: Азат Аршакіян, Ґунарс Астра, Леонід Бородін, Микола Горбаль, Михайло Горинь, Віталій Калиниченко, Іван Кандиба, Лев Лук'яненко, Василь Мазурак, Ашот Навасардіян, Март-Оляв Ніклюс, Вячеслав Острогляд, Василь Овсієнко, Вікторас Петкус, Григорій Приходько, Семеон Скаліч, Енн Тарто, Фйодор Труфанов.

Серед них, каже далі автор, є поети, письменники, лікарі, правники, вчителі, філософи, робітники. Деякі з них були засуджені ще за сталінської ери і продовжують сидіти за ери Ґорбачова.

Резентол пропонує в їхній обороні писати на адресу згаданих в'язнів: USSR 618263, Permskaya oblast, Chusovskoy raion, poselok Kuchino, uchr. VS-389/36-1, а також до United States Helsinki Watch Committee, 36 W. 44th St., New York, N.Y. 10036 або Center for Democracy, 358 West 30th Street, New York, N.Y. 10001 який розпоряджає новими інформаціями про положення і долю політичних в'язнів в СССР.

В. ЯРУЗЕЛЬСКІ ВІВ ТАЄМНІ РОЗМОВИ В МОСКВІ

Москва. Агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел інформувало минулого тижня, що перший секретар Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, президент і голова Ради оборони ген. Войцех Ярузельскі несподівано для всіх виїхав, чи був закликаний до Москви, де відбулись засекречені розмови між ним і генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим.

Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що зустріч була присвячена двосторонним інтересам Совєтського Союзу і Польщі. На думку західних дипломатів і політичних спостерігачів, М. Горбачов і В. Ярузельскі обговорювали задовження Польщі Совєтському Союзові у висоті сім більйонів долярів. Також була мова про „ґласность".

Поінформовані у Москві і у Вашінґтоні особи кажуть, що не треба виключати, що першим предметом розмови комуністичних керівників СССР і Польщі були справи візити Папи Івана Павла II до Польщі в червні цього року і евентуальна його поїздка до СССР у зв'язку з 1000-річчям християнства в Україні, в оригіналі „Русі".

Вже раніше ходили чутки, що Політбюро і сам М. Ґорбачов пого шлись на участь Папи в урочистостях в Загорську і поїздку в Литву, з переважаючим католицьким населенням, але совєтські речники, мовляв, не хотіли погодитися на відвідини Святішим Отцем України.

СССР ЗБІЛЬШИТЬ ПРОДАЖ ЗБРОЇ СИРІЇ

Москва. — Президент Сирії Гафез Ассад закінчив триденну візиту в СССР. В Москві Г. Ассада приймали урочисто, як представника великої держави. Прощальна зустріч відбулася в Георгіївській залі Великого кремлівського палацу. Вздовж дороги, по якій їхав на летовище Внуково кортеж сирійського президента „зібралися" десятки тисяч москвичів, які розмахували сирійськими і совєтськими прапорцями.

Як повідомило совєтське пресове агентство ТАСС, в Москві обговорювалися дві головні справи: „зміцнення обороноздатности" Сирії і ставлення до активізації Палестинської Визвольної Організації на Близькому Сході. Остання справа набрала актуальности у зв'язку з об'єднанням ворогуючих колись фракцій, що було підтверджено на сесії „палестинського парляменту у вигнанні", яка відбулася в альжирській столиці.

Совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов запевнив Ассада, що кількість достави совєтської зброї буде збільшена, не зважаючи на колосальну заборгованість Сирії, що становить не менш як 8 більйонів долярів. „Ми підтверджуємо готовність і далі сприяти дружній Сирії в підтримці її обороноздатности на належному рівні", — заявив М. Ґорбачов на обіді в честь сирійських гостей.

В совєтсько-сирійському комунікаті схвалюється становище різних фракцій ПВО, які домовилися про спільні дії, спрямовані на підготову міжнародної конференції в справах Близького Сходу.

Західня преса пише в зв'язку з цим, що Ґорбачову вдалося переконати Ассада змінити своє особисте ставлення до Ясіра Арафата і стриматися від антипалестинських дій в Ливані.

Не зважаючи на голосні заяви про досягнення повної єдности між фракціями ПВО, повідомлення з Йорданії і Єгипту свідчать про протилежне. Західні дипломати в Аммані вважають, що король Ґуссейн найближчим часом цілковито порве з Арафатом і буде надалі спиратися на розкольницьку палестинську групу Фатаг, якою керує бригадний генерал Аталля, відомий також під іменем Абу Заїм. Генерал Аталля був виключений з виконавчого комітету ПВО в 1986 році. Під його керівництвом в йорданській столиці тепер відбувається нарада Палестинського народного конгресу.

Виступаючи в парляменті, президент Єгипту Госні Мубарак назвав заклики опозиції до припинення зв'язків з Вашінґтоном і до переорієнтації на Москву „нерозумними і безвідповідальними". Заява Мубарака розглядається як відповідь на заклики палестинців „порвати кемпдейвидські угоди і повернутися до політики відкритої конфронтації з Ізраїлем".

Сльозоточива ікона Богоматері поновила віру канадських паломників

Торонто (ХД). – Згідно з репортажем-інтерв'ю Черил Агостон в „Торонто Стар" з 9-го березня ц.р. із сотрудником української католицької парафії св. Димитрія у Вестоні Онт., о. Тарасом Лозинським, відвідини під його проводом групи 85 паломників до сльозоточивої ікони Богоматері в альбанській православній церкві св. Миколая в Чикаго, причинилися до оновлення й скріплення віри в його парафії. Кількість парафіян, що стали відвідувати ранні богослуження збільшилася з 30 до 100 осіб денно. Щоб усіх запричащити, о. Тарас мусів запросити до помочі додаткових священиків.

Паломники відчули, що Мати Божа промовляла до них душевною мовою. Одні вбачають, що Пречиста Діва остерігає перед новою загрозою масового взаємовинищення людей, інші, що їх бажання є оновити релігійність і скріпити віру. Всі переконані, що зображена нюйоркським мистцем-малярем Константином Юссісом в 1962 році золота й багряночервона, розмірами 5 на 3 стопи, ікона проливає справжні сльози й у ніякому випадку не є містифікацією.

Коло 5.000 паломників відвідує кожного дня незамітну церкву в робітничій дільниці Чикаго від 6-го грудня минулого року, коли то в день празника св. Миколая ікона вперше почала плакати. Один паломник заявив, що поїхав радше з цікавости, бо був переконаний, що в стіні за іконою є прихована рурка з водою проведена до очей Богоматері. Одначе він наочно переконався, що за іконою немає ні стіни, ні рурки, ні жадного пристрою, через який протікала б вода. Він бачив перед собою тільки ясну ікону, яка прикувала всю його увагу й притягала до себе з непоборною силою, якої він не може передати словами: „Я переконаний, сказав цей торонтонський бизнесмен, що Мати Божа закликає нас поверну-

Сльозоточива ікона Богоматері в Чикаго.

(Закінчення на стор. 3)

ШАХОВИЙ ТУРНІР УСЦАК

Рочестер, Н.Й. – 21-ші змагання у першості в шахах для українських змагунів ЗСА та Канади, організовані Українською Спортовою Централею Америки і Канади, відбудуться тут у днях 23, 24 і 25-го травня 1987 року.

Господарем змагань є Український Спортовий Клюб в Рочестері, а відбудуться вони у приміщенні української католицької парафії св. Йосафата, при 940 Рідж ровд.

УСЦАК визначив нагороди у висоті 300 дол., 200 дол. і 100 дол. за три перші місця, та 100 дол. для юньйорів. Провід змагань є у руках проф. Богдана Миндюка і Романа Кузиляка.

Зголошення змагунів приймає до 17-го травня Р. Кузиляк на адресу: 74 Gould St., Rochester, N.Y. 14610; tel.: (716) 442-2892. Вписове від учасника 25 дол. а 7.50 від юньйорів.

Змагання відбудуться швайцарською системою шість або п'ять рунд. 40 ходів на перші дві години, а 20 на чергову годину

ВИСТАВКА І. ГОМОТЮК-ЗЄЛИК

Ню Гейвен (М.С.). — Тут у приміщеннях Осередку Спадщини відбудеться в неділю, 3-го травня ц.р. відкриття виставки образів мисткині Ірини Гомотюк-Зєлик. І. Зєлик добре відома в українському, американському і канадському мистецьких світах із цілого ряду виставок в Чикаґо, Ню Йорку, Торонто, Філядельфії, Гартфорді, Торінґтоні, Гантері, Керґонксоні (на Союзівці) та в інших містах.

У СВІТІ

КОЛИШНІЙ СПІВРОБІТНИК КҐБ на різних постах в Совєтському Союзі і за кордоном при дипломатичних станицях, Ілля Джірквелов, який в 1980 році вирішив зірвати із совєтською тоталітарною системою і залишитися на статусі еміґранта у Великобританії, перестеріг західні країни перед розлкадницькою працею КҐБ і шпигунством, а також викраданням модерної технології з допомогою західніх осіб, які були втягнені у шпигунську діяльність речниками совєтських амбасад і консулятів раніше. Він звернув увагу, що приблизно половина так званого дипломатичного персоналу в амбасадах є на послугах КҐБ. Займаючи становище до шпигунського скандалу в американській амбасаді в Москві і підкладання модерних підслухових апаратів в кожну деталь старого й нового будинків амбасади, І. Джірквелов заявив, що американські амбасади в світі усе були під гострим прицілом КҐБ, а шпигунство в ЗСА подвоїлось в останніх двох декадах.

ГОЛОВА АМЕРИКАНСЬКОЇ делеґації для переговорів про відтягнення ракет середнього засягу з Европи Мейнард В. Ґлітман і делеґат Совєтського Союзу Алексєй А. Обуков зустрілись у Женеві напередодні започаткування розмов після одномісячної перерви. Ґлітман заявив після зустрічі кореспондентам, що Уряд ЗСА представить на днях свій новий плян відтягнення ракет і перевірки ракетних гнізд після підписання договору. Обуков відмітив, що Москва також плянує запропонувати свій уліпшений плян в кількох чергових днях.

В ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКІЙ Республіці далі існує напруження між чорними робітниками, яким симпатизує решта чорного неселення, і урядом білої меншости, після звільнення урядом 16,000 залізничних робітників і зудару робітників з поліцією у якому загинуло шість чорних, а декілька білих поліціянтів були поранені. В місцевостях Совето і Йоганнесбургу, зокрема у вкарталах чорних, відбулись масові демонстрації, а профспілки у яких переважають чорні робітники погрозили страйком, якщо уряд не дасть авторитетної відповіді про випадок вбивства поліціянтами чорних робітників і не покарає винних. Також Адміністрація президента Роналда Реґена вмішалася до внутрішних справ ПАР, закликаючи президента Південної Африки Пітера Боту покликати до життя незалежну комісію для переведення слідства чому поліціянти стріляли до робітників. „Ми є дуже затурбовані черговими вбивствами", — заявив речник Державного департаменту Чарлз Е. Редман.

СОВЄТСЬКІ ОФІЦІЙНІ речники заявили, що совєтська воєнна фльота дасть гідну відповідь усім тим, які стосуватимуть насильство над кораблями, які плаватимуть у Перській затоці під совєтськими прапорами. Іван Ґаліцін, високий урядник в міністерстві закордонних справ для справ Перської затоки і арабських держав, засудив заяви і погрози деяких держав (він нам на увазі Іран), які критикують СССР за випозичення танкерів Кувайтові для перевозу оливи. Куватські танкери Іран знищував артелерійським вогнем, як кару за симпатію і допомогу для Іраку.

В АМЕРИЦІ

У ПРИМІЩЕННІ БІБЛІОТЕКИ Конгресу ЗСА у Вашінґтоні відбулася триденна літературна конференція, в якій взяли участь два совєтські письменники — прозаїк Андрей Бітов і поет Олеґ Чухонцев. Вперше совєтським письменникам було дозволено взяти участь у конференції, на якій були присутні також письменники — еміґранти зі Совєтського Союзу. На запитання репортерів, чи можна вважати дозвіл поїхати в ЗСА, даний Бітову і Чухонцеву, проявом „ґласності", голова міжнародної літературної фундації ім. Вітленда, лорд Джордж Віденфілл, відповів: „Називайте це як хочете". Крім російських і американських письменників у конференції взяли участь літератори з Бразилії, Канади, Франції, Італії, Західньої Німеччини і Великобританії.

АДВОКАТ МОРСЬКОГО піхотинця Арнолда Брейсі, Чарлз Картер, заявив, що його клієнт відмовився від запропонованого імунітету від судового переслідування в обмін на зізнання про ту ролю, яку відіграв сержант Клейтон Ловнтрі в проникненні працівників КҐБ в будинок амбасади ЗСА в Москві. „Він поняття не має, від чому саме йому пропонують імунітет. — сказав адвокат. — Мій підзахисний твердить, що він зовсім невинний".

ДЕПАРТАМЕНТ ТОРГІВЛІ ЗСА повідомив, що валовий національний продукт зріс за перший квартал цього року на 4.3 відсотка. Такого квартального приросту не було вже протягом трьох років. Валовий національний продукт є головним показником, який характеризує стан економіки країни. Ріст на 4.3 відсотка свідчить про зміцнення економіки і становища доляра.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Іраку повідомило, що 50-річний американський громадянин Джан Паттіс з американського міста Бетезда засуджений на 10 років тюремного ув'язнення за шпигунство. Дж. Паттіс признався, що, працюючи в Асадабадському центрі зв'язку, він збирав відомости про військові пересування, видобуток нафти, розподіл продуктів, а потім передавав ці інформації Сі-Ай-Ей. Паттіс сказав, що Сі-Ай-Ей особливо цікавила протиповітряна оборона навколо іранських економічних центрів.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Польсько-советська пропаґандивна комедія

У Москві і Варшаві проголошено 21-го квітня 1987 року, що президент і водночас прем'єр Польської „Людової" Республіки генерал Войцех Ярузельський підписав під час своїх відвідин у Москві „договір" з першим секретарем компартії СССР Міхаїлом Ґорбачовом, у якому вони обидва стверджують свою „солідарність" і співпрацю у політиці демократизації і лібералізації. Ґорбачов і Ярузельський (сказано у цьому комунікаті) зустрілися у Кремлі з нагоди „42-их роковин підписання польсько-советського договору приязні".

Було би весело, як би не було сумно. Ціла та вістка просто гумористична, але, для всіх польських патріотів напевно болюча. Поперше Войцех Ярузельський не є рівнорядним партнером Ґорбачова, тільки виконавцем наказів Ґорбачова, або, як його в Польщі правильно називають, — московським ґрадоначальником. Правда, є такі одиниці у польській інтелектуальній верхівці, які твердять що Ярузельський грає ролю Конрада Валенрода з поеми Міцкевича, за що Іван Франко таврував Міцкевича, як „Поета подвійної зради". Ми чували теорію, що Ярузельський — це насправді польський патріот, який тому проголосив у грудні 1981 року вийнятковий стан, який дозволив йому поставити робітничий рух „Солідарність" поза законом і виарештувати всіх його керівників, щоб виминути інвазію советських військ до Польщі — повторення ліквідації Александра Дубчека у Чехо-Словаччині, який хотів завести „комунізм з людським обличчям".

На кпини подобає згадка про „пакт приязні" Польщі і СССР з 1945 року. Це був рік Ялтинської конференції, на якій Сталін зобов'язався, що в усіх країнах окупованих Гітлером, будуть переведені чисті вибори з приверненням тим країнам державности і демократизму. Сталін негайно зламав це зобов'язання і Польща перша впала жертвою того віроломства. СССР створив у Люблині „тимчасовий уряд" з комуністом Едвардом Осубкою Моравським і комуністкою Вандою Васілевською. Спершу взяли до того уряду для декорації кількох соціял-демократів, але швидко їх викинули. За відродженої Польщі між двома світовими війнами комунізму у Польщі майже взагалі не було. Єдиним комуністом, обраним з Варшавської виборчої округи у 1922 році був Варшавський та з нафтового промислу в Галичині Сохацький. Але після другої світової війни у згаданому т. зв. Тимчасовому уряді в Люблині був уже як віцепрем'єр Владислав Ґомулка, швидко після того перший секретар компартії Польщі і фактичний диктатор, слухняний Москві (Москва змінила його на Ґерека, а Ґерека на Ярузельського).

Уже не раз була на цьому місці мова про те, що комуністичний режим у Польщі має свого найбільшого ворога у Католицькій Церкві, якій вірні всі поляки. Спроба вбивати ворожих відважних духовників не вдалася, бо обурення мас народу погрожувало загальним повстанням, хоч воно скінчилось би масакрою. Церква у Польщі — це така потуга, що і сам Ярузельський їздив до Риму для нарад з Папою Іваном Палом II — польським патріотом, але ворогом усякого насильства.

Трудно передбачити, яке враження викличе в Польщі вістка про новий „договір приязні і співпраці" Ярузельського і Ґорбачова на базі демократизації і лібералізації. Ґорбачов розуміє під людськими правами в СССР — видачу більше віз жидам на виїзд формально до Ізраїля, фактично до Америки. Невідомо, як Ярузельський уявляє собі „демократизацію і лібералізацію" Польщі. Покищо цілий той комунікат і цілий той новий „пакт приязні і співпраці" не має поважного характеру. У державній системі СССР пропаґанда грає величезну ролю. Але не можна виключити, що така пропаґандивна забава, як „пакт приязні і співпраці" Ґорбачова і Ярузельського може бумеранґом вдарити по обох або бодай по одному Ярузельському, від якого опозиція вимагатиме здійснення того пропаґандивного пакту.

Михайло Кучер

ЙОСИП ТЕРЕЛЯ БОРОВСЯ ЗА РАУЛЯ ВАЛЕНБЕРҐА

У січні 1986 року ізраїльський парлямент окремим законом дав Раулеві Валенбергові посмертно почесне громадянство. Ім'я Валенберга, шведського дипломата, шанують в Ізраїлі. Він спас життя десяткам тисяч жидів. На його честь в Яд Вашем посаджено дерево на меморіяльній „Алеї праведних". У той же час Міжнародна амнестія розповсюдила циркуляр, в якому порушували питання долі Валенберга. 1945 року в Будапешті НКВД арештував Валенберга і з того часу про нього нічого конкретного невідомо. Советський уряд твердив, що Валенберг помер 1947 року у в'язниці від удару серця. Міжнародна амнестія вказує на кілька свідчень, які доказують, що Валенберг був живий після 1947 року, його бачили в різних таборах СССР. 1980 року Міжнародна амнестія звернулася до генерального прокурора СССР з проханням, щоб советська влада задоволила заінтересованих серед світового суспільства долею Валенберга і щоб принаймні дали родині свідоцтво його смерти, яка за советською версією настала 1947 року. Відповіді Амнестія не отримала.

Свого часу Міжнародна амнестія розповсюджувала в перекладі на англійську мову листа Комітету захисту Валенберга „советського в'язня совісти", українця Йосипа Терелі.

Друзі.

„ Божим провидінням доля скерувала мене на шляхи, якими я мусів йти довгих двадцять років советських концентраційних таборів. Вперше я звільнився 1976 року і тоді почув про справу Рауля Валенберга. В таборі про нього я почув один раз. Було це в Мордовії, центральному шпиталі. З чужинецької політичної зони привезли 'зека' прізвищем Горобець, або Воробей, громадянина Польщі, який в минулому був советським агентом. Його викликали до СССР і 1934 року засудили на десять років таборів. І той Воробей сказав мені, що 1947 року зустрічав шофера Р. Валенберга.

1973 року в Сичівському спеціяльному таборі для психічно хворих я зустрів литовського патріота Богданаса. В Норільських зонах Богданас зустрівся з Валенбергом.

1953 року після Норільського повстання, всіх чужинців і Валенберга етапом вислали у спеціяльну в'язницю в Казані, де його почали лікувати від 'манії величности'. Він видає себе за шведського дипломата.

1976 року мені прийшлося створити Український комітет справи Валенберга. Почалося це з того, що 1975 року з Мадярщини приїхала моя родичка Гобин Сикло Кальман. Вона просила довідатись щось про Валенберга. Цей запит до мене не дійшов. Сама ж сестра шукала фотографії Валенберга, які мали бути у моєї тети [illegible] Сикло. Моя тета, рідна сестра моєї матері, вийшла заміж за Дюлу Сикло, який працював у Будапешті. Там Валенберг познайомився з моєю тетою і її мужем.

Цікаве ось що. Моя тета греко-католичка і на 14-те чекала Валенберга на свято Нового року. Дев'ятого Валенберг дзвонив, що приїде. Будапешт був в руїнах. Населення голодувало. Советське військо грабувало населення і ґвалтувало. 14-го Валенберг не прийшов. Його вже тоді арештовано і вивезено з Будапешту.

Вдячне населення поставило Валенбергу пам'ятник. Було це на початку 1948 року, а в квітні того ж року з наказу советської військової влади пам'ятник зруйновано.

1981 року в Мадярщині у місті Пійче сестра випадково зустріла людину, яка була свідком арешту Валенберга. 1982 року знайшовся ще один свідок, советський старшина, який був учасником арешту. Було встановлено, що Валенберга арештовано без відома вищого советського командування в Будапешті. Його арештовано з наказу Брежнєва. Капітан охорони Брежнєва пограбував Валенберга і авто віддав Брежнєву. Валенберг вимагав повернути авто. Брежнєв відмовив, але знав, що Валенберг звернувся із скаргою до маршала Малиновського і наказав арештувати Валенберга. Арештовано також його шофера і як 'шпигунів' відіслано до ужгородської в'язниці, а звідси в Норільськ, куди совіти звозили 'квіт Европи'.

Ми думали, що Валенберг помер. Живий його шофер. Що мене чекає легко передбачити. Я чекаю нового арешту. Дві дочки родились без мене. Цей мій лист передсмертний крик. Вони мене попередили — Валенбергом не цікався, не лізь у несвої справи. Мовчи! Але виклик кинено. З нами Бог! Тереля Йосип Михайлович".

Католицьке агенство „Катпрес" повідомило з Відня, що Терелю судили у вересні 1985 року. З Відня повідомлено, що Терелю обвинувачено в „антирадянській агітації".

Тереля винним себе не визнав. Тоді ж з Відня повідомлено про адресу його дружини, Олени, вона лікарка: Олена Тимофіївна Тереля, вулиця 1-го травня 9, Селище Довге, Іршанський район, Закарпатська область 295212, СССР. (Навіть не УССР.)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА!
Д-р мед. Роман Осінчук

Дрогання рук у старших людей

Ми вже згадували в попередній статті про хворобу Паркінсона, яка появляється та хронічно розвивається, звичайно, у людей старшого віку та виступає у більшій мірі у людей чоловічої статі з початковими об'явами дрогання рук, яке не раз і довший час є єдиним об'явом хвороби. Тому до речі, треба теж згадати інші хворобові стани, що перебігають з об'явами дрогання рук у старших людей, а які не провадять до розвитку якоїсь поважної хвороби чи якогось інвалідства так, як хвороба Паркінсона (гляди „Хвороба Паркінсона", „Свобода", 4-14-87). Саме й тому варто поінформувати наших читачів про стани різного роду дрогання рук, деякі різниці у їхніх проявах і таким чином насторожити хворого з початковими об'явами „Паркінсона".

Хочу згадати про зовсім невинне та переходове дрогання рук чи й часом інших частин тіла під час психічного зворушення людини, фізичного перепрацювання рук та довшої напруги рук чи самих пальців, а врешті й з приводу зимна. Тремор рук можна завважити у хронічних алькоголіків, та в тих, хто вживає часто наркотики (морфіну, опіюм чи кокаїну), особливо в станах відчування голоду наркотику у хронічних наркоманів. Але у таких людей попри дрогання рук можна завважити ще й скорчі м'язів лиця. Дрогання рук виступає також при затруєнні деякими хемікаліями, такими як ртуть. Неврастенія, гістерія та хвороба Болракової залози (тайроїд) також можуть бути причиною дрогання рук. Про ці різного роду дрогання рук згадую просто для інформації і підкреслюю, що дрогання рук у вищезгаданих хворобах не завжди єдині об'яви, які могли б не звернути уваги людини на розвиток якоїсь підставової, поважної хвороби.

Єдиним і то постійним об'явом дрогання рук у старших людей є т. зв. намірене дрогання „інтеншенел тремор" і на нього хочу тут звернути увагу, щоб його відрізнити від вчасного дрогання рук хвороби Паркінсона. Тремор рук при Паркінсоні виступає особливо в часі спокою, є змінливий слабший чи сильніший, коло чотири-шість рухів більш-менш регулярних на секунду. Деколи навіть у початковій стадії хвороби можна завважити також дрогання язика чи навіть голови.

Зате „інтеншен" тремор чи намірене дрогання рук з'являється лише тоді, коли людина хоче виконати якийсь спрецизований рух, наприклад — взяти зі стола горнятко наповнене кавою чи підняти якийсь делікатний предмет й то особливо при наявності інших осіб. Чим більше така людина старається це докладніше зробити в присутності інших людей, тим гірше розвивається цей тремор, який часом не проявлявся б, якщо б нікого не було. Деколи ці намірені дрогання рук можуть бути навіть опановані сильною волею людини. Згадане намірене дрогання рук не має тенденції до якогось погіршування свого стану та й не вимагає якогось специфічного лікування. Воно має деяке родинне підложжя та розвивається у старших людей.

Хвороба Паркінсона очевидно вимагає вчасного лікування й тому ми довше застановились над нею у попередній статті, а тут докладніше застановимось над різницею дрогання рук у хворобі Паркінсона та наміреного дрогання чи інших згаданих вгорі дрогань рук. Про лікування хвороби Паркінсона, яке належить очевидно, до лікаря, а то й спеціяліста-невролога, ми вже писали. На жаль, досі не маємо ефективного ліку. Ми можемо злагіднювати прикрий, хронічний перебіг довголітньої хвороби, не очікуючи, на жаль, вилікування. Проте останні місяці цього року принесли деяку надійну вістку на можливість може й тривалого лікування хвороби Паркінсона.

Мехіканські лікарі в останньому місяці оголосили операційну методу лікування хвороби Паркінсона, виконуючи у хворого трансплянтацію клітин надниркової залози до підставових звоїв мозку, отримавши таким чином значне поліпшення стану хворого.

В останніх тижнях подібну операцію виконали американські лікарі в Нешвіллі з добрим вислідом. Таким чином дорогою перещеплення клітин надниркових залоз поліпшили продукцію речовини допаміни, яка відограє визначну ролю у лікуванні Паркінсона. Маймо надію, що ці початкові експерименти принесуть вкоротці довго очікувану та ефективну методу лікування хвороби Паркінсона.

Могло б здаватися, що українська спільнота в діяспорі виконала свої завдання на всіх відтинках політичного, релігійного, науково-культурного, суспільно-громадського і господарського життя. Однак, коли приглянемося наслідкам цієї відданої праці, то мусимо сказати, що не на всіх відтинках нашого активного життя ми виконали ці, першого значення, завдання, які ми тут повинні б перевести в життя тому, що там, наш нарід під окупацією не може виконати цих важливих завдань.

Володимир Я-ів

НАПЕРЕДОДНІ 50-РІЧЧЯ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ І ГІТЛЕРІВСЬКИХ ЗЛОЧИНІВ

Правда, ми можемо похвалитись тим, що маємо одну світову суспільно-громадську організацію — Світовий Конгрес Вільних Українців СКВУ, яка сповняє своє важливе завдання в діяспорі. Маємо Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті, як також Український Науковий Інститут при Гарварді. Маємо братські організації такі, як ось Український Народний Союз, який видав літературні твори і публіцистичні праці. На конті нашої спільноти в діяспорі є Енциклопедія України в англійському виданні, і видану в минулому році працю визначного історика і публіциста д-ра Роберта Конквеста „Жнива Смутку", що притягає увагу чужинецької читацької громади, і яка сприймає беззастережно його авторитетні докази про український голокост. Можна сказати, що наша спільнота має також осяги на інших відтинках нашого активного життя, однак ми не можемо твердити, що ми вже все виконали, та що всі наслідки нашої праці йдуть в користь нашому народові. Перед нами багато завдань, які ми — мусимо звершити.

Сьогодні ми напередодні великої історичної дати Хрищення України і тому ми мусимо приготовитись до відзначення цієї дати. Таке відзначення відбудеться по всьому світу, де тільки живе українська людина і тому завданням нашої спільноти в діяспорі є підготовити ці історичні торжества якнайкраще, щоб про цю історичну дату в житті українського народу заговорили наші співгромадяни й інші нам прихильні народи.

Однак, крім цих історичних відзначень, нашим обов'язком є обговорити справи і виготовити проєкт, який відносився б до історичних фактів, що мали місце під час Другої світової війни на наших землях. Тому напередодні цих злочинних актів, що їх доконали два окупанти на наших землях в період між 1939-1945 роками ми повинні спромогтися виконати це одне завдання, яке, на мою думку, буде мати історичне значення в житті української спільноти в діяспорі. Цей проєкт конечно перевести в діло, заким є ще живі члени нашої спільноти, які були свідками цих злочинів доконаних большевицькою Москвою і Соціялістичною Німеччиною, як також автори цієї історичної праці могли б користуватись джерельними матеріялами західніх европейських країн.

Така історична праця, повинна бути видана не тільки українською мовою, але обов'язково світовими мовами, щоб скрізь довідались про ці варварські злочинні факти, які мали місце під час Другої світової війни, про які світ малощо знає, а якщо знає, то на підставі фальшивих „фактів", що їх подали наші вороги. Ми, живі свідки цих жорстоких злочинів, які почалися при кінці 1939 року в місяці листопаді по обласних і районих містах і селах України, і які не закінчились із проголошенням закінчення Другої світової війни в травні 1945 року, а далі продовжуються на землях нашої батьківщини.

Треба сказати, що тими важливими справами цікавляться інші народи, в тому наші сусіди поляки, які не забувають тих злочинів доконаних на їхньому народі. Нам є відомі праці їхніх письменників, які мають історичне значення для польського народу. Поляки ніколи не забувають цього варварського вчинку, який виконали большевики в Катині. Вони ще і тепер знаходять спільні могили варварсько помордованих членів АК (армії крайової) большевицьким НКВД в Ряшівському районі в місяці серпні 1944 році під час Другої світової війни.

Про ці злочини доконані большевиками пише у своїй статті під наголовком „Злочин відкрито по роках" В. Ґрабовський, яка появилася 7-го березня ц. р. в тижневику „Ґв'язда Полярна". Автор цієї статті інформує читача не тільки про це, що відкрито новий большевицький злочин, але теж стверджує, що історія Росії є так пересякнена мордуванням і масовою різнею людей, що історики застановляються над причиною таких варварських злочинів російського народу. На підставі історичних фактів він стверджує, що мордування людей сягає початків створення Москви, яке є по сьогоднішній день є складовою частиною виконавчої влади в цій понурій країні. Правдою є, що кожний злочинець здає собі справу із поповненого злочину, і тому старається укрити свої диявольські вчинки. Таким прикладом в історії польського народу є Катинь, де на місцях злочину, на гробах своїх офір московські злочинці засадили дерева. В нашій українській історії маємо злочин у Вінниці, доконаний комуно-московськими народовбивцями.

Автор В. Ґрабовський інформує читачів, що в посіданні польських патріотів у Льондоні є зізнання ще живих свідків записані на магнетофонній стрічці, які стверджують, що в серпні в 1944 році НКВД виконало злочин над вояками „АК" в районі Ряшева. На підставі

(Закінчення на стор. 4-ій)

БОРІС ПЯДИШЕВ, РЕЧНИК міністерства закордонних справ СССР заявив кореспондентам в Москві, що депортованому із ЗСА Карлові Ліннасові, якому закидають участь у воєнних злочинах в Естонії під час Другої світової війни, мабуть буде надане право внести прохання про помилування до Президії Верховної Ради СССР і перегляду його засуду з 1962 року. Вже раніше советське пресове агентство ТАСС натякало на таку можливість, кажучи, що подання про помилування розглядатиме голова Президії Верховної Ради Андрей Громико, довголітній міністер закордонних справ СССР. Вміжчасі, у зв'язку з депортацією К. Ліннаса, в ЗСА починає наростати незадоволення поступованням Адміністрації президента Роналда Регена, яка дозволила одній, хай і великій групі, займатися ловлею „нацистів", тісно співпрацюючи у тій справі з органами КГБ і советським урядом.

Д-р Святополк Шумський

СПОСТЕРЕЖЕННЯ З АВСТРАЛІЇ

I.

Коли ми прибуваємо як туристи чи гості до іншої країни, нас завжди полонює її екзотика та всі ті елементи, які так запопадливо намагаються нам защепити департаменти туристики, подорожні бюра, як також і наші друзі чи приятелі, що їх ми відвідуємо. Загально кажучи, все довкола набирає „рожевих барв" і вам здається, що крім позитивних, немає ніяких неґативних елементів у новій країні, гостем якої ви в цей час становитеся.

Натомість, коли ви переїжджаєте до нової країни як постійний її мешканець, ви відразу відчуваєте всі ваші зобов'язання, всі „природні" вигоди і невигоди, особливо тоді коли ви стаєте свідомими ваших фінансових зобов'язань перед вашою новою країною, ваших громадянських прав та надій на вас вашого нового уряду як рівно ж і вашої української громади.

Отож, після 28-ми літнього нашого перебування у ЗСА, країни якої ми стали громадянами, нам прийшлося повернутися до Південної Австралії, так би мовити нашої „першої мачухи" після Другої світової війни. Ми вже відвідували Австралію декілька разів, досить обережно, тому що ми були зв'язані з працями, і не мали змоги уважніше приглянутися місцевим обставинам „не-туриста". Сьогодні, відпочивши та уважніше приглянувшись до обставин життя в Австралії, перед нами розгорнулася справжня його панорама, яка є дещо іншою як та, що ми її пригадуємо тридцять років тому, бо мешканці того віддаленого континенту (яких до речі, лише 15 мільйонів) зуміли за цей час, з колись найбільше крайнього консерватизму, повернутись 360 ступенів в сторону поступу та здорових змін. Це ми відчули протягом наших відвідин Австралії в минулих десяти роках і ще більше ми впевнилися у тому, коли виїхали туди, чи краще повернулися в грудні минулого року.

Ми розуміємо, що автори з Австралії можуть мати своє власне насвітлення і не погоджуватися з нашим, одначе — це природно, що особа яка не покидала своїх „порогів" буде завжди мати інші погляди про своє оточення як ті що мали ту „перерву" і відкрили свої „очі і вуха" знову.

І так як природа завжди мала великий вплив на людину, так і в Австралії людина опинилася під впливом лагідного підсоння, а з ним місцевої „фльори і фавни". Австралійський неписаний закон, це: „Все, що ти повинен зробити сьогодні, можеш виконати завтра". А це значить, що протилежно як у ЗСА де існує так званий „ретс-рейс" і кожний „гонить і гонить і гонить безупину", австралійці все беруть спокійно, без зайвого поспіху, і вважають, що людина повинна мати право на відпочинок і розвагу.

Змагань та перегонів тут немає, безумовно крім спортових ігор, яких австралійці є великими ентузіястами. Одначе, обсервуючи на австралійському телебаченні змагання яхтів за „амерікен кап" мене здивував австралійський спокій та дуже об'єктивні коментарі включно з похвалами для американської залоги, а це значить залоги яхти їхнього противника. Це не є типова англійська флеґматика, але справжній здоровий глузд, позбавлений всіляких хворих емоцій та гістерії. В Австралії ми збагнули й інші характеристичні риси її мешканців, до яких належать їхні традиції та навички, що мають свій початок ще в ранніх роках поселення перших поселенців, а навіть і ув'язнених з Великобританії. Австралійський „паб" (або пивна) — це є досить важлива інституція, де за склянкою австралійського міцного пива вирішують різні важливі справи, почавши від полагодження усіляких асекураційних питань, відношення вашої „драйверс лайсенс" через місцевого поліциста (безумовно в наступних днях) як рівно ж і порозумінь між австралійськими державними чинниками та остаточно добросусідських взаємин між сусідами.

Назва „паб" походить від першого, так би мовити, „публічного" форуму чи місця, де перші поселенці полагоджували свої проблеми спокійно і зрівноважено, не створюючи з них надто поважних справ. Вибухи емоційности були у них рідким явищем. Я дуже уважно та з неприхованим зацікавленням стежив за подіями в „пабі", в невеличкому містечку Лобетолі, в горах недалеко столиці Південної Австралії — Аделайди. Це всім знане місце, де після праці за склянкою пива сидять поруч: лікарі, адвокати, судді, фармери, робітники та пенсіонери.

Безумовно, коли ви є новоприбулим чи гостем, з вами зразу почнеться розмова, а там безперечно і знайомство. В такому випадку ви повинні бути приготовані випорожнити кілька або й більше склянок кріпкого і смачного пива, що залежатиме від кількости нових знайомих, що їх ви собі здобудете у цей день. Ці нові „знайомства" допомогли мені протягом кількох місяців „вдягнути" на себе десять нових фунтів ваги. Але в Австралії — це неписаний „закон", якщо бажаєте зжитися з новим довкіллям, яке дуже щире і привітне. Під час ритуалу дружніх взаємин у „пабі", практично не порушувати тем про релігію, політику і „літаючі тарілки" чи „флаінг сосерс", тому що ці теми серед австралійців є дуже дразливі, і саме на ці теми творяться роздори і навіть ворожнечі серед добрих вчорашніх друзів і знайомих. Українська та інші етнічні групи також прибрали більшість австралійських побутових навичок і традицій, включно з відвідуванням „пабів", і назагал нічим не різняться своїми „животиками" чи „бірбелі" від старих австралійців чи „дінкум-озіс". І незалежно від того, що при теперішньому лейбористському уряді зросли ціни на все, включно з ціною гальби пива, пересічний австралійський споживач цього напитку, хоч і з нарíканнями, одначе буде його споживати. Найбільш важлива тут, температура пива і щоб у склянці не було більше піни як лише один сантиметер. Дивні ті „закони", одначе вони є невід'ємною частиною місцево-побутових звичок мешканців цієї країни.

(Продовження буде)

Сльозоточива...

(Закінчення зі стор. 1)

тися до Бога, бо ми занадто відійшли від Христової отари й від власних родин.

Паломниця Ірина Антонів твердить, що якась невидима сила заставляє людину впасти навколішки перед іконою, бо Мати Божа просить людей сприйняти її такою, якою вона є … як живу дійсність.

Скептики висувають сумнів, мовляв, сльози ікони, це радше науково-експериментальний, ніж релігійний феномен. Ці сльози можуть поставати через вологість, змішану з олійною фарбою, що скапує з мальовила. Але віруючі заперечують таке припущення, бо ця вологість і олійно-водяні складники мальовила скапували б не тільки з очей Пречистої.

Владика Ісая Яковос, канцлер греко-православної архиєпархії, прослідив цю вологість і переконався, що це справжні сльози. Але церковні власті вирішили не давати ікони під наукову аналізу, бо це було б блюзнірством в очах віруючих.

Поки Пречиста Діва плаче, до ікони приходять масово хворі, каліки, інваліди, нещасні, шукаючи помочі, оздоровлення, потіхи, опіки.

Ікона зробила на о. Лозинського неймовірне враження. Вона велика розміром, виглядає мов жива, в її присутності він почував себе ніяково, … відчуваючи свою нищість. Щось здавило йому горло й він почав плакати так сильно, що не міг дочитати св. Євангелії. Багато паломників стверджують подібне, нез'ясоване враження: „Я не бачила біля себе людей, — сказала Ярослава Хихота — тільки відчула якийсь інший вимір. Все було удуховлене, мене огорнуло глибоке почуття духовости."

Хоч раніше бували сльозоточиві ікони, проте жадна не зробила такого могутнього враження впродовж такого довгого часу. Ікона не плаче щодня. Звичайно сльози скапують тоді, коли в церкві збирається багато віруючих і коли вони горливо моляться.

Під іконою є кілька вовняних ватин, на які скапують сльози. Отець Лозинський привіз кілька ватин із сльозами і зберігає їх у скрині в церкві св. Димитрія. Ними він помазує одну з ікон, яка мандрує від хати до хати під час великоднього посту.

Родина Сидорів з Чикаго — визначні меценати Українського Гарварду

На знімці (зліва): дочка Наталія (доктор права), мати Юлія Берестянська-Сидор (доктор медицини), син Олег (магістер мистецтва), батько Павло Сидор (доктор права і доктор медицини).

Д-р Павло і д-р Юлія Сидори з родиною створили в Гарвардському університеті невгасаючий стотисячний траст-фонд їхнього імени. Траст-фонд — це непорушний капітал. Почавши від визначеного в майбутньому часу, з того фонду університет щорічно спрямуватиме усі відсотки на призначену родиною Сидорів ціль — на публікації Українського Наукового Інституту в Гарварді.

Багато відділів гарвардського університету щорічно користають з відсотків із таких фондів, деякі з них створені майже 300 років тому, ще перед американською революцією. Фонд ім. д-ра Павла і д-р Юлії Сидорів створений у цьому університеті, проіснує теж багато століть і стало приноситиме користь українській науці.

У листі, що його одержав Фонд Катедр Українознавства з нагоди заснування цього фонду, п-во Сидори пишуть:

„З нагоди 1000-ліття Руси-України складаємо дар любови сто тисяч долярів (100,000) на Фонд Катедр Українознавства в Гарварді в пам'ять найдорожчих родичів бл. п. Ізидора і Наталії Берестянських та бл. п. Михайла і Анни Сидорів. Рівночасно закликаємо і просимо ставати жертводавцями інших, особливо молоде покоління. Саме тепер конечна є велика грошова допомога на видання книг „Гарвардського Проєкту", щоб історично доказати цілому світові, що Україна була, є і буде. Князь Володимир Великий, володар тодішньої могутньої держави, христив свій народ у Києві, а не в Москві, якої ще тоді не було. З великою пошаною і любов'ю клонимо свої голови перед нашим славним минулим, горді, що ми є його спадкоємці. Невмируща честь і слава усім будівничим подвижникам церковно-релігійним, науковцям, мистцям, культурним творцям нашої духовости, державним провідникам, які будували й захищали християнську Україну. Честь і слава воїнам, героям, жертвам насильного голоду, замученим у тюрмах, психушках, мученикам Чорнобиля атомового голокосту-геноциду, тим нашим братам і сестрам на рідних землях, що терплять від смертоносної нуклеарної радіяції і тим ще ненародженим, що страждатимуть століттям.

З палкою вірою, любов'ю і надією на світле воскресення з пекельної темряви нашого поневоленого народу, станьмо разом усі до завзятої побідної боротьби з нашими віковічними ворогами, а саме: внутрішнім — незгодою, розбратом, та зовнішнім — кровожадною Москвою. Дай нам, Боже дочекатись вільної України, в колі вольних народів, як писав наш Пророк геній Тарас Шевченко".

ФКУ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Японії Усугіро Накасоне потерпів нову поразку тим разом у власному парляменті, який не погодився на підвишку податків і тому бюджет уряду буде загрожений збільшенням дефіциту, що у свою чергу викличе незадоволення в народі. Найбільшим неуспіхом однак для Накасоне, який в наступному тижні має зустрінутись у Вашінґтоні з президентом ЗСА Роналдом Реґеном й іншими американськими політичними діячами, є те, що опозиційні партії зуміли здобути в парляменті більшість для переголосування пропозиції урядової коаліції. Незабором вони можуть поставити під голосування справу вислову недовір'я до уряду і Я. Накасоне мусітиме зрезиґнувати із свого посту, чим, очевидно, закінчиться його політична кар'єра. Деякі японські коментатори заявляють, що уряд Накасоне може навіть податись до димісії ще перед нарадами сімох індустріяльних держав, які відбудуться тим разом у першій половині червня у Венеції, Італія.

Філядельфія в поклоні жінкам-героїням

Жіночі організації Філядельфії вже понад 10 років у лютому влаштовують Свято жінки-героїні, яка своєю ідейністю, безмірною посвятою та кожночасною готовістю на найвищу жертву для батьківщини, вписана залотими літерами в анналах борців за волю України.

До цих об'єднаних організацій належать: Окружна Рада СУА, Об'єднання Православних Сестрицтв, Український Золотий Хрест і Об'єднання Жінок ОЧСУ. За домовленням вони кожного року по черзі беруть на себе підготову та проведення цієї громадської імпрези. Почесний обов'язок господині Свята в цьому році припав Об'єднанню Жінок ОЧСУ.

Спільним святкуванням відзначено недавно погаслу сл. п. Катрусю Зарицьку, що своїм героїчним життям стала символом невгнутої та безкомпромісової боротьби проти окупантів рідної землі. У виповненій вщерть залі УОКЦентру в Філядельфії у неділю, 8-го лютого ц.р., о год. 3:30 по полудні відбулося Свято української жінки-героїні. Його відкрила коротким змістовним словом голова Об'єднання Жінок ОЧСУ Люба Сілецька, наголошуючи, що „важливість цього відзначування не в гарно виконаній програмі, а в тому добровільному наближенні різних організацій і однодушній поставі, що може мати вплив на дальшу діяльність цих середовищ.. І коли це здійснюється в нашому суспільному житті, тоді маємо наочний доказ ваги культу героїзму. В цей день переживаємо якесь свято любови, об'єднання, спільних поривів, відчуваємо спонтанний відгук у душах українок, освячений героїчними чинами великих імен. Життєвий шлях Катрусі стелився через тюрми, кайдани і тортури, довголітнє ув'язнення на Сибірі".

Жіночий хор ОЧСУ у вишиваних блюзках під мистецьким керуванням та при музичному супроводі Галі Сагатої-Поритко виконав настроєву пісню „Помолимось" до слів Ю. Клена і з муз. обробкою Я. Ласовського.

Дбайливо опрацьовану й цікаву доповідь про життєвий шлях Катрусі Зарицької прочитала мисткиня Степанія Бернадин. Прелеґентка звернула увагу на високо інтелігентне й глибокопатріотичне родинне середовище, що в ньому зростала Катря, на її участь в Пласті, ОУН та УПА, як головна організаторка УЧХ й особиста зв'язкова ген. Тараса Чупринки, на частий і довгий побут у польських, а згодом большевицьких тюрмах, одруження з визначним підпільником Михайлом Сорокою та вивіз до концтаборів на Сибірі, де її чоловік помер. З прожитих 72 років, 31 припав на її ув'язнення. Після звільнення Катруся залюбки писала будуючі листи до близьких знайомих. Один місяць після смерти матері несподівано відійшла у вічність і вона. При великому здвизі народу, з масою квітів і вінків з калиною, величаво похоронили її у спільному гробівці з матір'ю у Львові.

У найважчих хвилинах Катруся не заломлювалася, не втрачала життєвого оптимізму й веселої вдачі. Вона дотримувалася філософії Г. Сковороди: „Радість і почуття щастя вложені в душу людини незалежно від зовнішніх умовин. Щоб там не було, світло в душі маєш нести і завжди наповняти своє життя особистим інтересним змістом."

Бандуристка Наталка Гончаренко-Ковальчук під власний акомпаньямент з глибоким чуттям відспівала дві пісні: „Лелеченьки" і „Кант про сирітку", обр. Г. Китастого.

Прочитані Марією Касіян вибрані бойові поезії Олени Теліги скріпили відповідний до хвилини настрій учасників академії.

Відома піяністка й акомпаньяторка хору „Прометей" Ірина Пелех-Зварич з мистецькою майстерністю грала „Концертовий етюд" а-моль Паґаніні-Ліст.

Солістка-сопрано Надія Оранська при фортепіяновому супроводі талановитої Лесі Рудий ніжно співала пісню „Ой у полі над могилою", слова Я. Славутича, обр. М. Фоменка, та бравурний марш молоді „Хоч нам судилося", муз. Г. Китастого.

Останньою точкою дбайливо зложеної програми була пісня „Ой у лузі", слова В. Симоненка, обр. Я. Ласовського, у вмілому виконанні жіночого хору ОЧСУ.

Учасники Свята нагороджували рясними оплесками всіх виконавців академії.

Національним гимном закінчено цю вдалу її многолюдну імпрезу, яка залишила зворушливий спомин дружньо відбутого Свята й заохотила учасників дальше зміцнювати єдність. З радістю підкреслюємо, що об'єднані святкування у Філядельфії почали втішатися популярністю та великим успіхом. Про те свідчить масова участь нашого громадянства. Треба висловити щире признання місцевому жіноцтву, яке таким чином дає будуючий приклад українській спільноті, а особливо молоді. Нехай цей дух єдности осінить всі сектори нашого організованого життя.

Відбуте Свято жінки-героїні стало зразком короткої та водночас багатої змістом і по мистецьки виконаної імпрези.

Ол. Татомир

ПАЛЕСТИНСЬКА РАДА для визволення Палестини (парлямент) прийняла на своїх нарадах в Альжирі тверду політичну лінію боротьби і політичної активности, запропоновану представниками головного командування Палестинської Визвольної Організації під керівництвом Ясіра Арафата. 426 делеґатів ради вирішили повести рішучі акції проти Єгипту, Йорданії й інших арабських країн, які ведуть дуже помірковану, на їхню думку, політику у відношенні до Ізраїля, головного ворога арабського світу. Делеґати прийняли також дуже гостру резолюцію проти внутрішніх ребеліянтів і дали дозвіл Я. Арафатові викидати з визвольного руху тих, які не бажають підпорядковуватись одному командуванню.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що 24-го квітня 1987 р. на 77-му році життя
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. інж.

ДМИТРО КУЛИНИЧ

народжений у Мужилові, Україна.

ПАНАХИДА — в понеділок, 27-го квітня 1987 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Seamon-Wilsey an Lafayette and John St., Saugerties, N.Y.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й., о год. 10-ій ранку у вівторок, 28-го квітня 1987 р., а відтак на цвинтар Elka Park.

В глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
син — ЛЮБОМИР із дружиною ОКСАНОЮ
внук — ТАРАСИК-АЛЕКСАНДЕР
брат — ВАСИЛЬ з родиною
братанок — ЯРОСЛАВ з родиною
теща — В. САБАТЮКОВА
свати — МАРІЯ І ЯРОСЛАВ КІЦЮКИ
та родина: КУЛИНИЧІВ, ДИЧКОВСЬКИХ, МЕДИЦЬКИХ, СТАТКЕВИЧІВ, ІВАНЧУКІВ, САЛЯКІВ, УХАЧІВ, БЕНЕВИЧ, ФЕДАК, РОМАНКІВ
та ближча і дальша Родина в Америці і Україні

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в п'ятницю, 24-го квітня 1987 р. в місті Сарасота, Фльорида
в нещасливому випадку відійшов від нас на Вічний Спочинок
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ПЕТРО ФОТЧУК

на 67-му році трудолюбивого життя.

ПАНАХИДА відправиться в понеділок, 27-го квітня 1987 р. в год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Stanley Turowski, 2509 West Warren Rd., Dearborn Hts., Mich.

ПОХОРОН у вівторок, 28-го квітня 1987 р. в год. 9:30 ранку з української католицької церкви Непорочного Зачаття на цвинтар св. Духа в Southfield, Mich.

У смутку і горю залишились:
дружина — РОЗАЛІЯ
дочка — МАРУСЯ ІВАСЮТИН з чоловіком СТЕПАНОМ
внуки — ЛЯРИСА І ХРИСТЯ
брат — МИКОЛА з родиною
сестри — АННА І МАРІЯ в Україні
Ближча і дальша Родина

ПОДЯКА

У п'ятницю, 29-го січня 1987 р. з волі Всевишнього відійшов у Вічність на 87-му році життя
наш Дорогий
БРАТ, ШВАҐЕР, ВУЙКО І КУЗИН

сл. п. хорунжий

ІВАН ДАНКІВСЬКИЙ

Цією дорогою складаємо нашу щиру подяку в першу чергу д-рові Романові Дикому за лікарську опіку на протязі довгих років Покійним.

Сердечну подяку висловлюємо для о. д-ра Митрата Івана Біланича за відслуження Парастасу, а відтак Святої Літургії, відпровадження тлінних останків Покійного на цвинтар, участь у Тризні та висказання глибоко змістовних слів про Покійного при запечатанню гробу та під час Тризни.

Наша щира подяка для пароха Катедрального Храму Непорочного Зачаття о. прелата Михайла Федоровича за очолення Святої Літургії. Також висловлюємо подяку для о. Стефана Гутника за участь у відслуженні Святої Літургії за Покійного.

Ми висловлюємо нашу щиру подяку представникам громадських установ та комбатантських організацій за виголошені прощальні промови над домовиною Покійного, а відтак під час Заупокійної Тризни. Над домовиною прощальну промову виголосили: д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу, полковник Михайло Ліщинський від Головної Управи Української Суспільної Опіки та побратимів по зброї, Осип Труш, від Головної Управи ОбВУА, проф. Іван Олексишин від місцевого Відділу ОбВУА, інж. Михайло Нич, від української громади міста Філядельфії, інж. Іван Скіра від Спортового Осередку „Тризуб" і д-р Володимир Пушкар, від приятелів Покійного.

Сердечно дякуємо членам Філядельфійської станиці Братства колишніх вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії за так чисельну участь, за тримання почесної стійки з прапором під час Парастасу, під час Богослуження та запечатання гробу. Також висловлюємо нашу подяку Управі місцевого Відділу ОбВУА за держання почесної стійки з прапором під час Парастасу та Богослужби. Рівнож складаємо щиру подяку Управі Товариства колишніх вояків УПА станиці у Філядельфії за участь в похоронних відправах.

Наша щиросердечна подяка всім урядовцям і членам УНСоюзу Філядельфійської Округи, які так чисельно взяли участь у похороні Покійного з Прапором Округи, як під час Парастасу, так і в часі Святої Літургії й запечатання гробу.

Ми висловлюємо нашу щиру подяку для Степана Гавриша за це, що попрощав Покійного від шляхетної землі Самбірщини та Філядельфійської Союзової громади при запечатанні гробу, а відтак сповняв обов'язки керуючого Заупокійною Тризною.

Наша щира подяка всім за пожертви на Святі Літургії, на громадські установи та квіти.

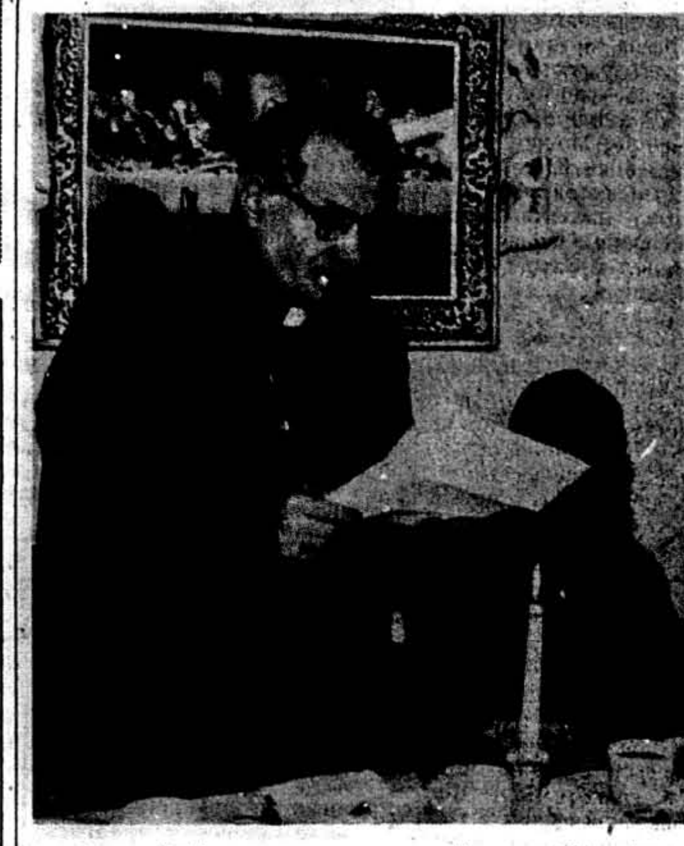
У ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОГО НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили: Платон-Іван Світенко, Відділ ОбВУА — Ньюарк, Іван Кусень, Іван Возьний, мґр Володимир Яців, Маріян — Ірена Корженьовські, Софія Рудовська, Мирон Баранецький, Наталія Стефанів, Ірена Коженьовська, д-р Петро і Ірина Стерчо, д-р Олександер і Іванна Білик, Осип Бережницький, Стенлі і Катерина Данко, Павло Чурчмен, Василь і Дарія Ганкевич і Галина Ощипко.

ДАТКИ НА ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ зложили:
Бруно Данківський — 300.00 дол.;
Окружний Комітет УНС — Округа Філядельфія — 100 дол.;
Відділ ОбВУА — Філядельфія — 100 дол.;
по 25 дол. — родина Олега Дідуха — Монтреал, Остап і Ліда Дідух — Монтреал;
по 20 дол. — мґр Василь Колінко і проф. Володимир Винницький;
по 10 дол. — Осип Труш, Кость Гречак, Наталія Стефанів, Богдан — Ксеня Корженьовські, Іван Дмитрук і Ярослав Лучанко.

ДАТКИ НА УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК „ТРИЗУБ" у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
Бруно Данківський — 1,000 дол.;
по 100 дол. — УНСоюз — Філядельфійська Округа, Відділ ОбВУА, 375 Відділ УНС, Михайло Попик, Петро й Анна Тарнавські;
по 50 дол. — Відділ УАКР — Філядельфія, Іванна Мазурок, Семен Лободенко, Оксана Поритко;
по 25 дол. — Андрій Кушнір, Іван — Ріта Васюрко, Стефан Гавриш, Іван — Мирося Піль, Володимир Савчин, Микола Пришляк, Василь Коцобайло, Роман Флюнт, Омелян Ортинський, Михайло — Анна Дідух, Орест — Наталка Дідух, Леон — Стефанія Джон;
по 20 дол. — Григорій Давид, Іван Кусень, Микола — Марія Луцькі, д-р Володимир Пушкар, Ярослав Савчин, інж. Богдан Сірий, Роман Пазуняк, Василь — Йозефина Сорока, інж. Іван Скіра, проф. Олександер Татомир, Теодор Рак;
по 15 дол. — Орест Мартинович;
по 10 дол. — Мирослав Петрів, Василь Петрів, Теодор Дуда, Яким Козел, Дмитро Ткачук, д-р Петро — Ірина Стерчо, Василь Ткачук, інж. Михайло Нич, Василь Загасайло, Іван — Анна Квік, мґр Богдан Артимишин, Стефан Вишинський, мґр Мирослав Субтельний, Тарас Яцкевич, Ярослав Лучанко, М. Кізима, Стефан Бриндзей, Текля Василюк, мґр Олександер Луцький, Лев Ганусяк.

Щиро-сердечно дякуємо:
БРОНЬКО ДАНКІВСЬКИЙ — брат з дружиною АННОЮ
ОСИП, СТЕФАН І ВОЛОДИМИР — братанки
ПЕТРО Й АННА ТАРНАВСЬКІ — кузини
ЕМІЛІЯ І АНЄЛЯ — сестри в Україні
ФРАНКО — брат в Україні

Письменник Х. Довгалюк рукоположений на священика

Отець Х. Довгалюк промовляє під час прийняття.

У місті Обирн, Н. Й., висвячено побожного диякона Харитона Довгалюка з Рочестеру на священика і призначено до св. храму Андрія Первозванного в Дітройті.

Таїнство хіротонії-рукоположення завершив архиєпископ Петро Січеславський 29-го березня 1987 року в сослужінні духовенства в церкві св. Володимира в Обирн.

Новому душпастирові о. Харитонові складаємо найщиріші побажання.

П. Прокопенко

Монтреаль — М. Шашкевичеві

У неділю, 29-го березня ц. р., в „Домі Молоді" в Монтреалі відбулася святочна доповідь професора Ярослава Розумного, голови славістичного відділу Манітобського університету, на тему „Таємниці культу Маркіяна Шашкевича", з приводу 150-ліття появи „Русалки Дністрової" і 175-ліття від дня народження пробудителя Галицької України. Святочне відзначення цих подій влаштувало Товариство Українських Професіоналістів і Підприємців у Монтреалі під головуванням Зоряни Гриценко-Лугової при співпраці клюбу українських студентів МекГільського й Конкордського університетів. У святкуваннях взяла численну участь українська громада Монтреалю та гості.

У своїй доповіді професор Я. Розумний проаналізував ті чинники, які вплинули на формування міту й культу М. Шашкевича, який сьогодні вийшов поза межі реґіонального до всеукраїнського значення. Він зупинився на особистих прикметах молодого студента-поета, а згодом священика, на його широкій на той час освіті й усвідомленні культурного та політичного становища галицького суспільства, яке в тому часі ділилося на спольщене й знімеччине духовенство й інтеліґенцію та на принижене чужими й своїми силами селянство.

Доповідач також проаналізував панівні тоді европейські течії особистої свободи й свободи невільних народів, які внесли гасла наполеонівських воєн, а зокрема на філософії романтизму державних і недержавних народів, що зосереджувався на джерелах національної самобутности, зокрема на історизмі, національній мові та національному етосі, що зберігся в народних звичаях та ритуалах. Професор Розумний звернув увагу на виховне значення альманаху „Русалка Дністрова", що своєю тематикою й матеріялом охоплювала всі аспекти романтичної течії.

В кінцевих висновках доповідач вказав на дві речі, на універсальне значення „Русалки Дністрової", як виховного взірця для недержавних народів, і на повну тотожність між часом Шашкевича й політично-культурною атмосферою в підавстрійській Україні та сучасною дійсністю в Україні. Існує повна подібність у трактуванні української мови, яка, як і в часи Шашкевича, принижується на всіх поземах політичного й культурного життя. Вказав на міщанську ментальність чиновників, що ставлять свою власну кар'єру перед загальними національними інтересами; на свідоме принижування української культури та на патологічне вивищування культури та мови російської; на гальмування всякого культурного національного прогресу включно з примінюванням фізичного терору над людьми, що стали на захист своїх елементарних прав, що перевищує часи Шашкевича.

Після доповіді відбулась дискусія, в якій взяли участь о. д-р Ігор Мончак, д-р Марко Антонович, мгр Орест Павлів, Богдан Батрух та інші.

Присутній

ЧОТИРИ СОВЄТСЬКІ військові літаки були перехоплені винищувачами повітряної крайової ґвардії стейту Фльорида. Непрошені гості летіли в міжнародному повітряному просторі, однак в межах 300-мильної зони, контрольованої протиповітряною обороною ЗСА. Перехопленням в таких випадках називається візуальний контакт з посторонніми літаками, який дає змогу переконатися, що вони не мають наміру порушити повітряний простір З'єднаних Стейтів.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Ню Йорк Маріо Квомо в інтерв'ю для однієї з радіостанцій Олбані відмовився прямо відповісти на запитання, чи підтримає він домагання негритянського пастора Джессі Джексона на пост президента ЗСА, якщо конвенція Демократичної партії номінує Дж. Джексона кандидатом. Раніше М. Квомо завжди говорив, що підтримає будь-якого кандидата від Демократичної партії. „А що він (Джексон) говорить про Фарракана? А що він говорить про ПВО? А що він говорить про можливість брати гроші від Каддафі?" — задавав Квомо реторичні запитання репортерові. Відомо, що Джексон відкрито цілувався з вождем терористичної Палестинської Визвольної Організації (ПВО) Ясіром Арафатом. Крім того, Джексон говорив, що нема нічого страшного в тому, щоб взяти гроші, які пропонував „пригнобленим американцям" лівійський диктатор Муаммар Каддафі. Квомо виступив на радіо наступного дня після того, як мав приватну зустріч з Джессі Джексоном в Олбані. Про що вони говорили, невідомо, але асистенти губернатора не виключають, що мова йшла про майбутню президентську кампанію Джексона.

День Українського Патріярхату в Сиракюзах

Заходами місцевого Відділу Українського Патріярхального Товариства, у рамках святкувань 1000-ліття Хрищення України, відбувся тут в неділю, 8-го березня ц.р., День Українського Патріярхату.

В годині 10-ій рано парох церкви св. Івана Хрестителя о. Юрій Лукачик відправив Службу Божу. Співав церковний хор під диригентурою мгр Марусі Тишко. Починаючи відправу о. Лукачик промовив до вірних, що сьогоднішня Служба Божа є в намірениі Української Церкви і українського народу. Він виголосив змістовну проповідь про вагу святкувань 1000-ліття Хрищення України і значення визнання Патріярхату. Многоліттєвієм для Патріярха Мирослава Івана Любачівського, Української Церкви і українського народу закінчилися церковні відправи.

В 5-ій вечора у великій залі Українського Народного Дому відбувся святочний концерт з участю церковного хору, рецитаторки Володимири Смик, бандуристки Христі Клюфас, молоді Школи Українознавства, СУМ і Пласту. Сцена була гарно прикрашена золотим хрестом, тризубом, портретами Патріярха Йосифа, Патріярха Мирослава Івана Любачівського і відповідними датами, виписаними золотом.

Свято відкрила голова Відділу д-р Галина Клюфас. Вона сказала, що вже тому 10 років о. архимандрит Іван Гриньох на конгресі мирян в Ню Йорку звернув увагу на те, що вже короткий час і треба приготовлятися до великих святкувань 1000-ліття Хрищення України. Як ми приготовлялися, що ми зробили і як ми будемо святкувати, про це напише історія.

Свято розпочато молитвами „Отче Наш" і „Єдинородний Сину", які проспівав хор церкви св. Івана Хрестителя. Святочну промову „Блаженніший Патріярх Йосиф і візія 1000-ліття Хрищення України" виголосив о. крилошанин Богдан Смик, парох церкви св. Володимира в Ютиці. Промовець з'ясував історію початків християнства на Україні, а потім подав цікаві епізоди з життя Блаженнішого Патріярха Йосифа, якого знав ще як питомець Богословської Академії у Львові, а потім з часів зустрічей в Римі і тут в Америці, почавши від першої авдієнції пластової делеґації в 1963 році, після приїзду Блаженнішого до Риму, по звільненні з ув'язнення.

Свою промову о. крилошанин Смик арґументував відповідними цитатами з Завіщання і останніх записів покійного Патріярха Йосифа. Сумівка Надя Сава віддеклямувала вірш „Охристилась Україна" Л. Полтави. Після цього виступила бандуристка Христя Клюфас і по-мистецьки виконала концертовий твір Григорія Китастого „Львівські фрагменти". Пластунка Оксана Дупляк віддеклямувала вірш Б. Стефанишина „Марія". Відома мисткиня слова Володимира Смик прорецитувала „Глава і Патріярх" Е. Кременка і „Він відійшов" Зої Когут. Учні Школи Українознавства Лариса Грицик, Таня і Надя Сави гарно відспівали дві пісні „Марш Україна" і „Де гори Карпати", при фортепіяновому супроводі інж. Ореста Грицика. Діти молодшого юнацтва СУМ Андрея і Христя Недошитки, Зоряна і Уляна Хмари віддеклямували вірш „Молитва". Свято закінчив хор церкви св. Івана Хрестителя двома піснями О. Кошиця „Нехай сповняться уста наші" і М. Лисенка „Боже Великий, Єдиний".

Після концерту всі присутні зложили свої підписи під петиціями до Папи Івана Павла II, щоб піднести до лику святих Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького і визнати нашій Церкві гідність Патріярхату та її главі титул Патріярха. Треба додати, що того самого дня заходами о. диякона д-ра Мирона Ткача зібрано приблизно 100 підписів вже тут роджених англомовних парохіян, членів товариства св. Імени при нашій церкві.

Дуже болюче вражала відсутність на концерті православних українців, не зважаючи на усні і письмові запрошення, тим більше прикрим воно було тому, що днем Українського Патріярхату наша громада почала програму святкувань 1000-ліття Хрищення України.

С. К.

Напередодні...

(Закінчення зі ст. 2)

цих свідчень, — каже автор. — можна ствердити, що найбільше грізним для світу і людства є це, що росіяни у своїй службі для імперії не мають нормальних людських почувань, і тому маси варварських злочинів поповнено від 1917 року до сьогоднішніх часів, хоча жадна совєтська влада їх не засудила. Опінія світова не повинна забувати і мати на увазі, що вбивства в Росії були і є одним із засобів справування влади і уярмлення, дорогою підбою вільних народів.

Світовому суспільству є знані видання англійською й іншими мовами, в яких порушується справи, що відносяться до жидівського голокосту під час Другої світової війни. Маємо видання по-англійськи визначних істориків, які у своїх працях заторкують справи, які стосуються до політики тоталітаристів на окупованих землях, але немає даних про злочини, які почались вже осінню 1939 році на наших землях, і продовжувались під час Другої світової війни московським і німецьким окупантами.

Московське НКВД почало свою варварську роботу арештуванням і вивозом на Сибір нашої старшої інтеліґенції вже з кінцем листопада, а молодь і студенство зимою і на весні 1940 році. Ці арештування, засланння і варварські мордування членів нашої спільноти продовжувалось в 1940-му і 1941-му році, до приходу нового окупанта Націонал Соціялістичної Німеччини. Новий окупант почав свою диявольську роботу вивозом нашої молоді на невільничі роботи до Німеччини, а противників їхніх плянів нищив розстрілами, шибеницями на площах ринків наших міст і містечок. Чи ці варварські злочини, доконані большевицькою Москвою і гітлерівською Німеччиною мають бути забуті нашою спільнотою в діяспорі? Якщо ні, то нашим завданням буде видати на світові мови історичну працю, в якій на підставі джерельних матеріялів і свідчень були б подані факти ще живих очевидців цих злочинів, доконаних гітлерівською Німеччиною і большевицькою Москвою.